

6. Prečítajte si v *Slovníku literárnovedných termínov* heslo *sylabický prozodický systém*. Porovnajete verše z básne *Mor ho!* a z balady *Zakliata panna vo Váhu a divný Janko*. Určte, či sú v obidvoch ukážkach prítomné všetky spomínané prvky slabičnej (syabickej) prozódie. Ktorý z básnikov dôslednejšie dodržiava zásady veršovania v slabičnej prozódii?

S. Chalupka: *Zleteli orly z Tatry, tiahnu na podolia,
ponad vysoké hory, ponad rovné polia:
preleteli cez Dunaj, cez tú šíru vodu,
sadli tam za pomedzím slovenského rodu.*

J. Král: *Často blúdim, táram sa cez celý boží deň,
hľadajúc kolenačky aspoň dáky kameň,
na ktorý by si oprel boľavú hlavičku
a zadriemal zmorený aspoň len trošičku.*

	S. Chalupka	J. Král
rovnoslabičnosť	áno – nie	áno – nie
združený rým	áno – nie	áno – nie
intonačná prestávka	áno – nie	áno – nie
rytmicko-syntaktický paralelizmus	áno – nie	áno – nie

Janko Král':

Slovo

*Zajasal blesk jasnej zory
ponad vrchy, ponad hory:
zahučte, slovenské polia,
sloboda nás k činom volá.
Hore, za česť, slobodu
slovenského národu!*

*Kto si Slovák z duše, z rodu,
teraz sa hlás ku národu;
rovnosť práva, život nový,
odmyká ústa, okovy.
Hore, za česť, slobodu
slovenského národu!*

*Povedala vrana vrane,
že nás šklbať neprestane;
sľubov, rečí krásnych dosti –
veríme len skutočnosti.
Hore, za česť, slobodu
slovenského národu!*

*Nehľadme na škodu, na zisk;
tam sa spojme, kde je nátlak;
ako reťaz držíme spolu –
zradca, kto vystúpi z kolu.
Hore, za česť, slobodu
slovenského národu!*

*Chodme mierne, pevne, vážne;
kde treba, vystúpme rázne,
nech vlast' našu váhu skúsi;
čo chceme, to stať sa musí!
Hore, za česť, slobodu
slovenského národu!*

*Chorvát, Maďar, naši bratri,
nech každý má, čo mu patrí;
nadvláda len právo haní –
všetci sme rovnakí páni.
Hore, za česť, slobodu
slovenského národu!*

*S krivdami von! tie netajme,
práva si národné hájme;
nebojme sa žiadnej moci,
inakšie sme len otroci.
Hore, za česť, slobodu
slovenského národu!*

*Jarmili nás dosiaľ všade,
verili sme podlej zrade,
v nevoli nám srdce skleslo:
sloboda je naše heslo!
Hore, za česť, slobodu
slovenského národu!*